

TISZAVIDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 8 korona. Fél évre 4 korona. Negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket jutányos áráért vesz fel a kiadóhivatal.

Felelős szerkesztő: Horváth Mátyás.

Kiadó: L. Tóth István.

Laptulajdonos: Szilber János.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Templom-utca 95. sz. hová a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

KIADÓHIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. sz. hová az előfizetések hirdetmények intézendők.

Karácsony ünnepe.

A legemebberibb ünnepet, a béke és szeretet napját ünnepli ma és holnap a keresztény világ. A gyermekek a rivalgó öröm lelkesedésével, az aggok és férfiak az elmúlt idők szent emlékezetével várják e napot. A koronás fők leszállnak trónjaikról és a kisdedek közé vegyülnek, hogy velük élvezzék az ártatlanok örömeit. A jótékony lelkék pedig fölkeresik az árvák és szegények menhelyeit, mert általuk küldi ezeknek a Jézuska a karácsonyfa ajándékait. A tisztviselők, szolgák és alkalmazottak szabadságot kapnak, hogy a Jézuska születésének emlékezetére otthonukban családi ünnepélyt rendezzenek. Szóval, ünnepel és örvend az egész keresztény világ, mert küszöbön a szent éjszaka, melyen a Jézuska született.

Évszázadok repülnek egymás után a semmiség tengerébe, de a Jézuska születése azért minden esztendőben újra, meg újra meghozza az emberiségnek a maga örömeit. A gazdagok dús ajándékokkal rakott fényes karácsonyfát állítanak. e nap emlékeül, családjaik és hozzátartozóik számára. De azért a szegény ember hajlékából sem hiányzik egy-egy szerény karácsonyfácska, egy-két aranyos dió, egy-két pislogó gyertyácska, mert a Jézuska születése szegénynek, gazdagnak, urnak, koldusnak, kicsinynek, nagynak egyiránt boldoggá teszi a szent karácsony ünnepét.

Még a rideg hadfiak szive is fölmelegszik és megpuhul a karácsony örömeitől. Karácsony napja a kaszárnyákban is ünnep, békén nyugosznak a fegyverek, pihenésben töltik idejüket a marczona katonák, vagy övéik körébe tértek a karácsonyt ünnepelni, mert oly király születésnapja ez, ki nem fegyverrel, hanem szenvedéseivel jött meghódítani a világot.

Oh áldott bölcső! mely fölött először énekelték az angyalok: **Dicsőség a magasságban Istennek és békesség a földön a jó akaratu embernek!** Oh dicső fejedelem! kiról írva van: „Kisdéd született s fiu adatott nekünk, kinek vállain van a fejedelemség. Azért hivatik neve csudálatosnak, tanácsadónak, Istennek, erősnek, a jövő dicsőség atyjának és a béke fejedelmének. Kinek országlása alatt új világrend támad ugyanynira, hogy együtt lakik a farkas a báránnyal, a párducz a kecske gödölyével együtt fekszik, a borju, oroszán és juh együtt

lesznek és piczinyke gyermek öröklik fölöttük. Az üsző és medve együtt legelnek, kölykeik együtt fekszenek és mint az ökor, polyvát eszik az oroszán. A csecsemő gyönyörködve játszik a mérges kigyó lyukánál és a csestől elválasztott a basiliszkus*) üregébe nyújtja kezeit. Nem ártanak és nem öldökölnék a szent hegyen, mert betelt a föld az Ur ismeretével, mint a tenger elborító vizeivel. Azon napon Jessze gyökere jelül áll a népeknek, neki könyörögnek a nemzetek, mert az ő sirja dicsőséges lészen.“

A szent hajdankor látnoka így festi a béke idejét a Messiás alatt, mintha csak a mi napjainkat látta volna lelki szemeivel, a mikor együtt lakik ugyan a farkas a báránnyal, a párducz a gidával, a borju az oroszánal, az üsző a medvével, de mig polyvát eszik az oroszán, addig embervért iszik a galamb és emberhussal táplálkozik a bárány — az a bárány, mely csak gunyának viseli a báránybört, belül pedig ragadozó farkas.

Azok a szabadelvű idők, melyek letiporták és kiirtották a keresztény elveket, mennyire megváltoztatták a világ alakját. Mig a Messiás barátokká tette a farkast a báránnyal, a párduczot a gidával, a borjut az oroszánal, az üszőt a medvével: addig a mai Isten nélkül való szabadelvű rendszer a bárányokat is farkasokká teszi, a kecske-gidákat párduczokká alakítja, oroszánokká neveli a borjukat és medvékké az üszöket.

Ez magyarázza meg nekünk, hogy ma már karácsony napján sem szünetel az emberevés, mert az angyalok csak a **jó akaratu embereknek** hirdettek békét a Jézus bölcsője fölött, mig a rossz akaratu emberekről azt mondja az irás: **Nincs békességük az istenteleneknek.**

Ma két ellenséges táborra van oszolva az emberiség, az Istenben hívők és hitetlenek táborára, melyek egy nem békülhetnek meg egymással, mint a tűz a vízzel. S boldogtalan nemzetünk tragédiájához tartozik azon szerencsétlenség, hogy nem elég, miszerint a nemzetiségi viszály darabokra szaggatta a magyart; hanem még a magyar is ellensége a magyarnak. Kenyerétől, vagyonától, becsületétől és életétől megfosztja egyik magyar a másikat nem azért, hogy valakinek használjon vele: hanem hogy ártson annak, ki iránt gyűlölettel viseltetik.

Nem lehet tehát Istentől az a rendszer, melyben vadság foglalja el a

* Egy faja a mérges kigyónak.

humanizmus helyét, gyűlölet a szeretetét, ártanivágyás az irgalomét és boszu a megbocsátását; mert az irás szerint **nem ártanak és nem öldökölnék** a szent hegyen. Ennek a gonosz rendszernek pedig főjellemevonása az irigység, káröröm, szeretetlenség, boszu és ártani vágyás és maga a szabadelvűség sem jelent egyebet, minthogy ez mind **szabad** a szabadelvű rendszerben.

A régi, patriárkális, keresztény gondolkodásu erkölcsökkel kell azért le-törni ezt a gonosz, istentelen rendszert, mely a legszemérmertlenebb önzést tüzi életcéljául és hazafiui erénynek minősíti a durva pártoskodást. Vissza kell állítani Krisztust a keresztény szivek oltárára, mert az az ujszellem, mely az ő bölcsőjében született, tett minket testvérekké. Az oltottaszívünkbe az egymás iránt való szeretetet, mikor egy közös mennyei Atyának gyermekeivé avatott bennünket.

Legyünk mi ne a hamis szabadelvűség, hanem a keresztény értelemben vett magyar szabadság gyermekei, mely közkincsnek tekinti a szeretetet, közkincsnek a békességet és közkincsnek az alkotmányos jogokat. Ezt a gonosz rendszert pedig, mely eltörli a keresztény szokásokat, eltapossa az alkotmányos jogokat és meghamisítja az erkölcsöket, nemzeti függetlenségünkhöz való kitartó ragaszkodásunkkal üzzük vissza a pokolnak azon sötét odujába, honnét azt az ördög a magyar nép megrontására előhozta. Akkor remélhetjük, hogy valamint a Krisztus születése örömet és ujjászületést hozott a világnak, elveink diadala is ujjászületést hoz a magyar hazának.

— **Nem lesz béke.** Annak a fegyverszünetnek, melyet az ellenzék a szabadelvű uraknak a városi közgyűlésben nyújtott, úgy látszik, nem lesz meg a kívánt eredménye. Nem lesz pedig azért, mert a szabadelvű urak nem akarják az általuk felidézett törvényen kívüli állapot megszüntetni, a mi nélkül pedig gondolni sem lehet arra, hogy a községi adminisztrációban az alkotmányos jogrend helyreálljon. A közgyűlésből kiküldött bizottságot ugyanis két ízben is összehívta már Sinkó Imre másodbíró a közgyűléstől nyert megbízatása értelmében, de első ízben, bár az ellenzéki megbízottak teljes számban megjelentek, a szabadelvű megbízottak közül hiányzott a kir. tanácsos főszakács, valamint Eder János és Baghy Zsiga bizottsági tagok. Sohlya Gyula pedig oda nyilatkozott az ellenzéki kiküldöttek előtt, hogy ő csak a saját személyét illetőleg tehet kötelező nyilatkozatot, de ő

nem tudja, hogy ki tette meg Csejteyt bírónak? A mi igazán különös kijelentés, mert úgy tudjuk, hogy ő is részavazott ezen ismeretlen származású bíróra. Valamint azt sem tudja, hogy hajlandó-e Csejtey a bírói állásról lemondani? S ha igen, elfogadja-e lemondását a főszolgabíró? Szvoboda Ferencz pedig azt szeretne volna tudni, hogy ha Csejtey lemondana, ki lenne a bírói állásra az ellenzéki jelöltje? Ily bizonytalanság közepett az ellenzéki kiküldöttek, természetesen semmiféle tárgyalásba bele nem mehettek, hanem azt határozták, hogy egy újabb összejövetelre hívják meg a hiányzó szabadelvű megbizottakat és úgy tegyenek kísérletet a tárgyalás fölvételére. Azonban az újabb összehívás sem sikerült, mert arra sem jelent meg a kir. tanácsos főszakács, lévén neki szokása: csak szűr alatt dolgozni, szint nem vallani és soha semmiért felelősséget nem vállalni. Abban történt mégis némi megállapodás, hogy a szabadelvű párti megbizottak értekeznek majd a királyi tanácsos főszakácsal, hogy voltaképen mi a szándéka? és feleletét majd meghozzák az ellenzéki bizottsági tagoknak. — Mi kezdettől fogva nem biztunk a kísérlet sikerében, mert ismerjük a szabadelvűség gonosz taktikáját, de alkalmat kívántunk magunk tartásával nyújtani annak bebizonyítására, hogy nem az ellenzék oka a bekövetkezett törvényen kívüli állapotnak, melynek nem is lesz előbb vége, míg új, alkotmánytisztelő főispánt nem nyer Csongrádmegye. De addig is kötelessége az ellenzéknek tántoríthatlanul teljesíteni a maga hazafias feladatait és rákényszeríteni a törvénytörő urakat arra, hogy becsüljék meg a magyar alkotmányt, mert az nem arra való, hogy holmi királyi tanácsos főszakácsok kedvéért zsandárszorongokkal eltapossák a nép jogait, felforgassák az alkotmány szabványait és guny-tárgyává tegyék a törvényt, melyre a király megesküdt.

Jönnek az állami végrehajtók.

A napokban volt szerencsénk láthatni Csongrád vármegye törvényhatósági bizottságának legutóbb tartott üléséről kiadott azon végzését, melyszerint a szegedi pénzügyigazgatóság megkeresésére indítva érezte

magát, Csongrád község elöljáróságával szemben, záros határidő megállapítása mellett, a kimutatott nagymérvű adóhátralékok ekzekválására az állami adóvégrehajtók kirendelését, sőt amennyiben az adóügyi jegyző felületes eljárása s hivatalos hanyagsága idézte azt elő, úgy vele szemben, valamint Csejtey helyettes bíróval szemben kimondotta a vagyoni felelősséget is.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a törvény rendelkezése folytán ily esetekben, ha az állami végrehajtók kirendelése elodázhatlan szükségessé válnék, a vagyoni felelősség kimondása mellett tartozott volna a megye törvényhatósági bizottsága egyidejűleg azt is kimondani, hogy a kirendelt állami végrehajtók költségeit ki tartozik viselni, mert azt határozottan kijelentjük, hogy egy busásan fizetett városi hivatalnok vétkes mulasztásából eredő s kizárólag őt terhelő költségeket nem fogunk megengedni a város pénztárából fizetni, annyival is inkább, mivel tudjuk, hogy ily esetekben a felmerülő költségeket az tartozik viselni, ki azt előidézte.

Érdekes a végzésnek azon része, hol azon kitételrel él, hogy enyhítő körülménynek tudja be az adóügyi jegyzőnek ama védekezését, hogy a nagymérvű adóhátralék annak tudható be, hogy az év elején törvényen kívüli helyzetbe jutott az ország, s így ő sem volt abban a helyzetben, hogy kellő szigorral tudott volna eljárni, ezen kívül június hónapban tartatott a tisztújítás, mely szintén akadályozta az adó behajtást, de ami leginkább gátolta az adó befizetést szintén azon körülménynek tudható be, hogy a régi kipróbált, törvénytudó s az adók behajtásánál tanusított ritka ügyességű hivatalnokokat egytől egyig elejtették s helyettük ugyanannyi tudatlan és járatlan tisztviselőket választottak, kik helyesen vételezni sem tudnak.

Mi utána jártunk a dolognak, hogy való-e a jegyző ur eme védekezése, de különösen védekezésének az a része, hogy a beválasztott új hivatalnoki kar járatlansága és tudatlansága idézte e elő a nagymérvű hátralékokat? S véghetetlen örömeinkre szolgál megállapíthatni, hogy úgy, a mint már más esetekben is utolértük a jegyző urat a turpisságon,

ezuttal is sikerült megcsipnünk, mert a rendelkezésünkre bocsájtott adatokból világosan kitetszik, hogy mióta az általunk beválasztott tisztviselők működnek a pénztári hivatalban, sokkal több adót vételeztek be, mint a kipróbált, törvénytudó, ügyes, minősített hivatalnokok a mult évnek eme szakában.

Hiába takarják az adóügyi jegyző vétkes hivatalos hanyagságát, legyenek meggyőződve, ha az állami végrehajtók kirendeltetnek, úgy azok költségeit nem a város közönsége fogja viselni, hanem egyes egyedül az adóügyi jegyző ur, ki hivatalát csupán szórákos helyétül tartja, hogy egyes kejtutásainak fáradsalmait ott kipihenhesse s a felhalmozott munkát kiadja elintézés végett oly hivatalnokoknak, kik azzal nem tartozának, de tudásuk sem engedi meg, hogy az ügy fontosságához mért feldolgozást tudnának teljesíteni s habár azért kizárólag őt terheli a felelősség, mégis minden egyes esetben avval védekezik a felettes hatóság előtt ama védekezése, hogy ő azért nem vállalhatja a felelősséget, mert nem ő csinálta.

Tehát eljutottunk oda, hogy az adóügyi jegyző ur végett a nyakunkba küldik az állami végrehajtókat s így előttünk fekszik a szentesi esetnek vérlázító képe, mert itt is az fog érvényesülni, hogy nem az igazi muladékosokat fogják kimélelet nem ismerő szigorral hajtani, kik hanyagságból nem fizették be adójukat, vagy pedig azon a réven, mert az illető jegyző urnak megfizethetlen szolgálatokat szoktak teljesíteni a követválasztás alkalmával, hanem azon szegény emberek bőrre utaznak, kik részint gabonájukat, részint pedig borukat a kedvezőtlen ár mellett mind eddig nem tudták értékesíteni.

A mult hónapban tartott egyik rendkívüli közgyűlés alkalmával, Hegyi Antal főtisztelendő ur, mint városi képviselő Csejtey Lajos helyettes bíró urat aziránt interpellálta, hogy tudomására jutott, hogy egy szegény ember azzal a kérelemmel járult elé, hogy 10 frt adóhátraléka miatt hízó disznáját lefoglalták s ha holnapig azt ki nem fizeti elárverezik, tehát lenne szives néhány napi halasztást engedni, de a bíró ur ki méltelenül elutasítá a szegény embert, kinek más-

A „TISZAVIDEK” EREDETI TÁRCZÁJA.

Karácsonyi tárcza.

— Eredeti közlemény. —

A kereszténységnek három főünnepé van évenként épen úgy, mint a hogy a zsidóknak volt az ó szövetségben. A zsidók főünnepéi voltak a *húsvét* az egyiptomi fogságból való kiszabadulás és a *Vöröstengeren történt szerencsés átkelés emlékezetére*. A *pünkösöd* a tiz parancsolatnak Isten által történt adományozása és a *sátoros ünnep* a pusztában való negyven évi zárandoklás emlékezetére. E főünnepéken tartozott minden zsidó a jeruzsálemi templomot meglátogatni, a törvény magyarázatát meghallgatni és a parancsolt áldozatot bemutatni.

A kereszténység főünnepéi a *karácsony* a Messiás születésének, a *húsvét* dicsőséges feltámadásának és a *pünkösöd* a Szentlélek eljövételének emlékezetére. A *karácsony* elnevezés a deák *incarnatio* szóból ered, mi magyarul *megtestesülést* jelent. A *húsvét* a *húsvétel*től, a mennyiben a negyven napi bójt után ezen a napon szabad legelőszőr hust

enni és a *pünkösöd* a görög *pentecostes* szótól, mely magyarban *ötven-et* jelent, mint-hogy a *pünkösöd* húsvét után épen ötvenedik napra esik. De míg a húsvét és *pünkösöd* márcziusban a tavaszi éjnap egyenlőséghez (márcz. 21.) legközelebb eső hold ujlás szerint mozog, a mennyiben ezen hold ujláshoz tizennégy napot, tehát a hold fölte idejét kell hozzá adni s az erre következő vasárnap adja a húsvét első napját: addig karácsony deczember 25-ikéhez kapcsolt állandó ünnep, mert erről a napról soha nem távozik.

De habár az egész földkerekségen halás kegyelettel ünnepli az emberi nemzet a szent karácsonyt, mint a Megváltó Jézus születésnapját, Betlehembben és Rómában mégis különös jelentőséggel bír a karácsony ünnepé. Betlehembben azért, mert ott látható az a szent barlang, melyben az Ur Jézus szűz Máriától a világra született. Rómában pedig, mert ott a havi Boldogasszony templomban, ezüst foglalványu üveg szekrényben őriztetik az a jászol, mely a Megváltó bölcsőjét képezte.

Bethlehem zsidó szó és magyarul *kenyér-*

termő földet jelent. E néven Juda földjén egy 4000 lakossal bíró kis várost ismerünk, mely a híres zsoltáros, Dávid király családjának volt székhelye. Mikeás prófeta jóslata szerint e városban kellett születnie a Messiasnak, annak bizonyosságául, hogy ő csakugyan Dávid király családjából származik és körül kellett metéltetnie, mert ez volt jele annak a szövetségnek — ó testamentumnak, — melyet Jehova Ábrám patriárkával kötött s bizonyosága volt annak, hogy a Názárethi Jézus valóban azon maradéka Ábrahámuk, kiben a föld minden népei megáldatnak.

Bethlehemtől keletre alig kétszáz lépésnyire áll egy várszerű hármass zárda s vele kapcsolatban egy fölséges templom.

E templom föld alatti részében van az a szent barlang, mely hajdan a környékben tanyázó pásztorok istállójául szolgált s melyben Jézus Krisztus karácsony éjjelén Szűz Máriától született.

E templomot, melynek bazilikaszerű óriási hajója negyven négy korintusi oszlopon nyugszik, szent Ilona császárné, Nagy Konstantin római császár édes anyja építette,

nap csakugyan behajtották hizó sertését a városházához, hogy azt elérverezék, de a szánakozó emberek megsajnálták a szegény üldözött embert s kisegítették a pillanatnyi zavarból. Ugyanakkor történt az az eset is, hogy egyik nagy adófizető polgártársunk, ki mellesleg mondva a kormánypart főkortese, 400 frt adóhátraléka miatt harmadfoku végrehajtásban részesült s ellene is ki volt már tűzve az árverés, tehát szintén a helyettes bíró urhoz folyamodott halasztásért s uram fia, a bíró ur túlboldognak érezte magát, hogy a főkortés urnak szolgálatot tehessen, s rögtön felfüggesztette az árverést ellene. Ezen tényre azonban a helyettes bíró ur nagyon kiterő választ adott az interpelláló képviselő urnak, azt is már csak akkor, midőn alapos megleckéztetésben részesült Hegyi Antal képviselő ur részéről.

Ezen tényálladéokra azért tértünk ki, mert a kezeink között lévő és itt alább felsorolt adóhátralékosok névjegyzékében maga a bíró ur is ott tündöklik, kinek mindenáron a legjobb példával kellene előjárni, ha másokkal szemben annyira tulszigorral tud, vagy akar eljárni.

A közönség tájékozása végett közöljük a hátralékosok névjegyzékét, azon megjegyzés mellett, hogy a nevük után kitüntetett összeg csupán a községi adóhátraléokra vonatkozik.

Ujhelyi Nándor kir. tanácsos ártérbe 200 frt, Csejtes Lajos helyettes bíró községi adóban 21 frt 73 kr., Dr. Szarka Mihály 22 frt 90 kr., Ehrlich Lázár 79 frt 88 kr., Greskovits Ferencz 177 frt 83 kr., Kátai Pál 27 frt 82 kr., Presir Lajos 53 frt 90 kr., Kaszanyiczky Dénes 160 frt, Fekete Lajos 141 frt, Lilienthal Ármán 214 frt 78 kr., Dragolovics Lajos 33 frt 02 kr., Siha József 70 frt, Réti Ferencz 210 frt, Forgó G. László 75 frt, Hajdu György 90 frt, Hajdu István 35 frt, Hajdu János 28 frt, Forgó G. Sándor 90 frt, Draskovics Dezső 130 frt, Devai Béla 12 frt, Frind Lajos 100 frt, Csemegi Antal 40 frt, id. Lászlófi, László 56 frt, ifj. Lászlófi László 120 frt, Eszes Mátyas 40 frt, Mihálovits Rókus 15 frt.

Ezen kimutatás alapján mindenki láthatja, hogy igazságunk van, midőn azt állítjuk, hogy ilyen pontos és beczézt adófizető

polgárok végett esnek áldozatul a szegényebb, tehetetlen adófizető polgárságunk, de résen leszünk, hogy milyen mértékkel mérjük az igazságot?

A pestis betegség mivoltának és terjedése módjának ismertetése.

1. A pestis ragadós betegség, mely az által támad, hogy egy bizonyos betegséget okozó csira (a pestis bacillus) bejut az emberi testbe.

2. A pestis lázas betegség, melynél a láz vagy hirtelen, vagy rövid ideig tartó általános rosszullét után lép fel és mely a megbetegülés 3—5-ik napján legtöbbször halállal végződik, a belőle felgyógyultaknál pedig különféle enyhébb, vagy súlyosabb utóbajokat hagy maga után. Pestis betegeknel szembeszökő az érverés nagy szaporasága, a verőerek feszülésének elernyedése, mire csakhamar nagy fokú gyengeség és részvétlenség következik. A pestis betegségnek a fertőzés helye és mérve szerint, többféle alakja van. Leggyakoribb a mirigyos pestis, melynél jellemző a czombhajlásban, a hónaljban vagy a nyakon levő egy vagy több nyirok-mirigy fájdalmas megduzzadása. Ennél az alaknál a betegség tetőfokát legtöbbször már az első napon eléri.

A betegség további lefolyásában rendszerint vérkiömlések mutatkoznak a nyálkahártyákban (vérvizelés, fekete-barna anyagok kiürülése, hányás és székletét utján), ritkábban a bőrben. Ha a beteg a betegség első napjain meg nem hal, akkor a mirigydagant elgennyesedhetik vagy el is oszolhat. — A pestis betegség másik alakjánál a bőrön valahol hólyagocskák támad, melyből néha tenyérenyi nagyságú szövetpusztulásra vezető fekély, a pestis-fekély fejlődik. A betegség lefolyása ennél az alaknál valamivel enyhébb, mint a mirigyos pestisnél. A tüdő pestis époly alakban jelentkezik, mint valamely hirtelen kezdődő tüdőgyulladás, — ez az alak majdnem kivétel nélkül

halálos. Az ily betegek köpetjében számtalan pestis bacillus van. — Oly egyének, a kik a tüdő idült betegségeiben, különösen tüdővészben szenvednek, kiválólólag hajlanosítottak a pestis betegség ezen alakjára.

A tüdőbe helyezkedett betegség a tüdőszövet elpusztulására, nagyfokú tüdővérzésre és végül üszkösödésre vezet. (Ezt nevezték a középkorban „fekete halálnak“)

Némely kutatók a pestis betegségnek egy negyedik alakját, bél pestist is észleltek; úgy mondják, hogy ennél fekélyesedés támad a gyomor és a belek nyálkahártyáján és hogy a betegség úgy jelenik meg, mint valamely súlyos hasi hagymáz.

A betegség mind ezen alakjainak amugy is rossz indulatu volta, már kezdetben is nagyban fokozódhatik a fertőzésnek az egész szervezetre való kiterjedése által, úgy hogy általános vérmérgezés (sepsis) jelenségei között már néhány óra mulva bekövetkezik a halál.

A felsorolt súlyos alakokon kívül vannak a pestis betegségnek — ha ritkán is — könnyű alakjai, melyek alig észrevehető általános és helybeli tünetekkel jelentkeznek és rendszerint kedvezően folynak le.

3. A pestis betegséget okozó fertőző anyag a vérben, a nyirokmirigyek nedvében és szövetében, a pestises hólyagcsában és fekélyben, — tüdő pestisnél a nyálban és köpetben van, ritkábban a betegek vizeletében és bélürüléseiben; — ezekből átvihető más személyekre, valamint némely állatokra, mint patkányokra, egerekre és eljuthat különféle tárgyakra, a melyekkel azután el is hurcolható. Ily tárgyak például a ruházat, ágynemű, rongyok, gyapju szőnyegek, szőrök és haj, nyers bőrök s hasonlók; — sőt étel és italneműek is közvetítik itt-ott a fertőzést.

4. A fertőző anyag leggyakrabban úgy jut az emberbe és az iránta fogékony állatokba, hogy valamely észre nem vett, vagy figyelemre sem méltá-

miután annak helyéről Adonos bálványszobrárt eltávolította. Gerendázata csupa czedrusfából, födele pedig ólomból készült. Barlangjába, melyet három hatalmas porfiroszlop biztosít a beszakadás ellen, északról tizenhat, délről pedig tizenhárom lépcső vezet. Talaja és falai vöröses fehér márvánnyal burkoltak, melyre 305 ezüst lámpa szóróváltó fényességet. Azt a helyet, hol Jézus született, tizennégy sugarú ezüst csillag takarja, belkörén ezen felirattal: *Itt született szűz Máriától Jézus Krisztus.* E helytől négy lépésnyire, a déli lépcsőzet alatt van pár lépcsővel mélyebben fekvő üreg, melyben a Jézus hő'csőjéül szolgáló jászol állott.

Karácsony éjjelén a templomból a ferenczrendű szerzetesek, kiknek gondjaira a templom és a barlang bizva van, proczessiót vezetnek e helyre, melyben, égő gyertyával kezükben, a zarándokok is részt vesznek. Ott a barlangban eléneklik az éjféli mise szent evangéliumát, mire pólyákba takargatják a gyermek Jézus alakját és a barlang márvány jászolába fektetik.

Azon helyen pedig, hol az angyal Jézus születését a betlehemi pásztoroknak hirdette, olajfa liget van ültetve és kőfállal körülvéve.

Közepén pedig egy ódon kápolna áll, melyet a szűz Anya tiszteletére szinte szent Ilona császárné építtetett.

Alig van templom, melyben karácsony ünnepe Jézus születésének emlékére betlehemi barlangot ne állítanának. Ennek a kedves s a gyermekek által nagyra becsült ajtatos szokásnak Aszsi szent Ferencz volt feltalálója, ki hogy jelképileg a nép szeméi elé állítsa Jézus születését, Olaszországban nem messze Castrum Greciitől, egy erdő közepén istállót építtetett jászollal és oltárral. A jászolba a kisded Jézus alakját fektetvé, mellette pedig szűz Mária és szent József szobrai voltak láthatók az angyalok és pásztorok társaságában. Itt tölté szent Ferencz rendtársaival együtt a karácsony éjjelét. S a szép szokás annyira megtetszett a népnek, hogy idővel az egész világon elterjedt.

A karácsonyfa a paradicsomi jó és gonosz tudás fájának jelképeül állítatik, mely az ember bűnbeesését okozta, azért aggatják rá a gyümölcsöket. A bűnbeeséssel ugyanis okozati összefüggésben áll a Jézus születése, azért ígérte meg mindjárt a bűnbeesésor az Irgalmas Isten eme szavakkal: Egy aszszonytól születik valaki, ki a csábitó kigyónak fejét össze fogja törni.

De jelenti a karácsonyfa egyuttal a szent keresztfát is, mely Krisztust, a legnemesebb gyümölcsöt termette. Azért aggatják rá az égő gyertyácskákat, mert Jézust, a világ világosságát jelentik s egyéb értékes tárgyakat, melyek a betlemi pásztorok és napkeleti bölcsek Jézusnak nyújtott ajándékait jelképezik.

Karácsony napján három szent misét szokás végezni, éjfélkor Krisztusnak testszerinti születése, hajnalban az igazak szíveiben való születése és nappal menyeyi Atyjától való örökszületése emlékezetére. E szép emlékek tehát szíveinket a lelkesedés örömére, hogy a hittel szemlélt titkok jutalmát reménységgel és szeretettel elnyerhessük.

tott kis borsérülésen, például szuráson, karczolásán, lehorzsoláson át vagy pestis beteg emberről vagy állatról származó rovarok csipése útján kerül a keringő vérbe; — de ugyis átvihető a fertőző anyag, ha porral belelegzi avagy étellel, itallal szájába veszi az ember.

Tüdő pestisnél a betegnek bacillusok millióit tartalmazó köpetje közvetíti a fertőző anyag átvitelét személyről személyre.

5. Egyik helyről, másikra úgy jut el a pestis:

a) ha olyanok viszik el, a kik csak könnyű pestis betegségben szenvednek, vagy akik lábbadozók;

b) ha pestis betegeknek kellőképen nem fertőtlenített tárgyain, ruháin, ágyneműin s egyéb holmiján vitetik el;

c) ha hajókon, vagy egyébként szállított, vagy önként vándorló egerek, vagy patkányok viszik el magukkal, sőt az ily állatokon tartózkodó parasita rovarok, vagy egerek, patkányok ürülékai esetleg holttestjei is közvetítik a betegség tova hurczolását.

UJDONSÁGOK.

— Lapunk t. olvasóközönségének és munkatársainknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

— Lapunk karácsonyi ajándékát mai számunkkal küldjük meg t. előfizetőinknek. Ha netán tévedésből valaki azt kézhez nem venné, kérjük, hogy ezen körülményt lapunk kiadóhivatalával közölni sziveskedjen, ki is annak pótlásáról készséggel gondoskodni fog.

— Karácsonyi ünnepek. Holnap és holnap után lesznek a karácsonyi ünnepek, melyeknek sorrendje templomainkban a következő: Karácsony első napján a plébániai templomban Hegyi Antal plébános végzi az éjféli misét, valamint a pástorokmiséjét és a nappali nagymiséjét is tíz órakor, melynek végétével szent beszédet mond. Karácsony más napján pedig a belvárosi templomban tart ünnepi beszédet és nagy misét. A belvárosi templomban az éjféli misét Deák Péter mondja, valamint az ünnep első napján felkilencz órakor ugyanott két kis misét olvas. Karácsony másnapján pedig a plébániai templomban celebrálja a tíz órai nagy misét, utána pedig Terlandey Rezső tartja a szent beszédet.

— A szent év kezdete. Ma dél után három órakor kezdődik a jubileumi szent év, melyről lapunk múlt számában emlékeztünk, a menyiben éjféltől lesz 1900. esztendeje, hogy Krisztus, az újszövetség alapítója született. A holnapi ünnep előestéje pedig, az egyház számítása szerint, ma dél után három órakor veszi kezdetét. Romában a szent évet maga XIII. Leó pápa nyitja meg, kit vatikáni palotájából ma dél után 3 órakor a római papság, a bibornokoktól és testőrségtől körülvéve, hordozható trónon visz le szent Péter templomának befalazott jubileumi kapujához, melyet a pápa aranykalapácsal megnyit s miután szentelt vízzel lemossák a kibontott kapu küszöbét, a pápa lép rajta legelőször keresztül, aztán pedig hordozható trónján folytatja útját a szent Péter sírjához, honnét áldását adja a megjelenő népre és visszatér lakására. Egy idejűleg a lateráni, haviboldogasszony és a városon kívül levő szent Pál templomokban a pápa által megbízott bibornokok végezik ugyanezen szertartást, mire a jubileumi év megnyitottnak tekintetik. Ezen öröndetes esemény emlékére ma dél után három órakor felőrhosszáig szólnak a kath. világ-egyház összes harangjai, de a jubileumi ünnep csak ó év estéjén veszi, Román kívül, kezdetét. A mikor is az évzáró áldáson a pápának keresztény világhoz intézett szövegát fogják minden templomban fölolvadni, deczember 31-ike és január 1-je közt pedig

éjféli mise lesz a földkerekségén minden katolikus templomban, mely alatt a harangok hirdetik a szent év kezdetét, mise végén pedig történik az egész emberiség följajánlása a Jézus szent Szive oltalmába. Ugy karácsony, mint új év ünnepén nálunk az éjféli mise mind a két templomban megtartatik. Azontul új év napján a tanyaiak is kapnak szent misét a homoki kápolnába.

— 48-as bál. A „Függetlenségi 48-as Népkör“ f. hó 26-án, karácsony másnapján a Pannónia szálloda összes helyiségeiben felolvasással egybekötve táncmulatságot rendez saját pénztára javára.

— Községi közgyűlés. Képviselőtestületi közgyűlés volt kedden dél előtt 9 órakor Csejtei Lajos bíró elnöke alatt, melynek egyetlen tárgyát az ármentesítési ügyekben Budapesten járt küldöttség jelentése képezte. Át is esett rajta hamar a képviselő testület, mert a fenforgó tárgyhöz csupán Hegyi Antal és Szvoboda Ferencz szólottak. Határozatul pedig az mondatott ki, hogy miután a bizottság a minisztériumoknál a csongrádi ügyek tekintetében nagy elfogultságot tapasztalt, most mikor ezen fontos ügyek elintézés alatt állanak, újabb bizottságot küld ki a közgyűlés a végett, hogy kellő információk által a ministeri tisztviselőket s ha lehet, magukat a minisztereket is, jobb véleményre hangolja és ügyeink sikeres elintézését biztosítsa. A küldöttség tagjaivá Sinkó Imre másod bíró vezetése alatt Szvoboda Ferencz és Sohlya Gyula választattak.

— A közgyám lemondása. Szőke János közgyám pénteken reggel benyújtotta állásáról való lemondását. Oka ezen lépésének abban a folytonos vekszásban és zaklatásban keresendő, melylyel hivatalba lépése óta kedveskednek neki a felettes hatósági tisztviselők. Hisz a liberális rendszer alatt ellenzéki polgár nem maradhat felelősséggel járó hivatalban, mert mint ez az eset is bizonyítja, nem csak folytonos üldözésnek hanem annak a veszélynek is kivan téve, hogy vagyoniilag megkárosítják és tönkreteszik. Ekkora áldozatot pedig a pártérdekeknek senki sem hozhat, mert végre is előbb való a családja, mint a pártérdeke. Szőke János tehát, mint tetőtől talpig becsületes ember, lemondásával azt mondja a szabadelvű Vadnay haszáróknak: ha olyan nagyon utatokban vagyok, itt van az irigylet hivatal, tegyetek vele, amit akartok. Én eddig is megéltem a magam emberségéből és megélek továbbra is. Bizony szomorú elfajulása ennek az uralkodó, gyalázatos rendszernek, hogy se becsületet, se tisztességet, se emberi érzelmeket nem ismer.

— Próbabálak. Karácsony estéjén két próbabál tartatik; az egyik a Kaszinó a másik a Pannónia szálló nagytermében.

— A tömörkényi választás eredménye. Említettük múlt számunkban, hogy decz. 16-án községi képviselő választás volt a szomszéd Tömörkényen. Most hozzá tehetjük, hogy igazi csongrádmegei mintaválasztás, melyre a Pallaviczini uradalom egész sulyával ráfeküdt bérlőivel és tisztjeivel egész az erőszakosságig menő korszakot vitt végbe. A hol az apró bérlés és kukoricaföld ígérése nem használt, a szolgabíró szemelattára elszedték a szavazó helyiségben a választóktól az ellenzéki szavazó lapokat és szabadelvű cédulákkal cserélték ki azokat. Így aztán természetesen kisebbségben maradtak az ellenzéki jelöltek, mert a meddigi Vadnay András lesz Csongrádmege főispánja, itt nem szabad élni 48-as polgárnak.

— Viszi a jég az uszodát. E hír terjedt el esütörtökön délelben, a városban, a fürdő-társaság nem csekély ijedelme. Szerencsére azonban nem volt igaz a hír, mert mindössze az történt, hogy az erősen torló jég-táblák felszakították a fürdő talpak vas-macskáját s néhány méterrel lejjebb usztaták a szerkezetet. Ugyan ez alkalommal a hidpiloták is megsérültek, de nagyobb baj egyik helyen sem történt.

— Népgyűlés nem lesz. Holnap dél előtt, a tíz órai mise végétével, a kvóta föle-

melése ellen tiltakozó népgyűlést akart a 48-as kör tartani. Miután azonban a kvóta ügye Bécsben teljesen megfeneklett és emiatt a magyar országgyűlés napi rendjéről is hosszú időre lekerült, tárgyalanná vált a tervezett népgyűlés és így nem fog ez alkalommal megtartatni.

— A tiszai közlekedés akadály. Napok óta akadályozva van, a jégzajlás miatt, a Tiszán való kocsiközlekedés. A mióta pedig pénteken reggel a jég másodszor is megállandott, reményleni sem lehet, hogy ezen közlekedési akadály egyhamar megszűnjön. A kocsiközlekedése ezen szünetelése miatt a szentesi postaküldemények nagy kerülővel Szegeden és Szolnokon át jutnak Csongrádra és ép huszonnégy óra kell hozzá, míg a levél az egyórai távolban levő Szentesről hozzánk érkezik. Állandó tiszai híd, ugyan eljön-e hozzánk valaha a te országod?

— Képviselő választás Szentesen. Sima Ferencz mandátumát, az ellene támasztott műcsőd miatt, sok buzavona után megsemmisítette az országgyűlés igazoló bizottsága és az országgyűlés felhatalmazta a képviselőház elnökét, hogy új választást rendeljen el Szentesen. Még ugyan nincs kitérve a választás napja, de a negyvenyolczas párt már is erősen szervezkedik és újra Sima Ferenczre léptette föl jelöltnek, sőt bizik is erejében, hogy megint Sima Ferencznek adja a szentesi mandátumot. Így tehát az ostoba öröklődésnek az lesz az eredménye, hogy nagy izgalmaknak tesz ki Szentes népét, de azért mégis csak Sima lesz a város képviselője.

— A tömörkényi népgyűlés. Ma dél előtt 11 órakor tartatik meg Tömörkényen a múlt számunkban jeizett népgyűlés, melyen Kovács János és Hegyi Antal vesznek részt a helybeli negyvenyolczas kör részéről. Ezen népgyűlés elé nagy érdeklődéssel tekintenek a tömörkényi polgárok, részint azért, mert ez lesz náluk az első népgyűlés, részint pedig, mert küszöbön levén a tisztújítás, a 48-as párt erejének gyarapodását reménylik a gyűléstől.

— A helybeli 48-as kör ünnepélye. A karácsony másnapjára tervezett felolvasó estélyre a 48-as kör elnöksége Bartók Lajos hirneves fővárosi író és költőt is meghívta az ünnepély emelése végett. Bartók táviratilag válaszolt a meghívásra, s bár orvosi tanácsra, egészségi okokból, Olaszországba kell utaznia, mégis kilátásba helyezte, hogy ha egészségi állapota megengedi, közre fog működni a felolvasó estélyen. Ez okból tehát figyelmeztetjük úgy a 48-as párt tagjait, mint a nagyérdemű közönséget, hogy ne mulasszák el az élvezetes alkalmat ismereteik gyarapítása nélkül.

— Hangverseny nyel egybekötött táncmulatság tartatik Karácsony estéjén a „Kereskedők Egylete“ helyiségében, mely alkalommal a helybeli I-ső cigányzenekar új műsorral lép a közönség elé.

— 8 szám 33334 szám ellen bizonyít. mondja a közmondás. S ók tényleg ékesen szólóan fenntartják a beszédet. Így hangzik a különös számarány nyilatkozata e közlemény élén a következőképen. A budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett Nagy Jótékonyági Sorsjáték hat húzása folyamán tetemes mennyiségű értékes melléknyereményeken kívül egy 100.000 koronás főnyeremény továbbá öt egyenként 20.000 korona értékű főnyeremény jut kisorsolásra. De miután a kiváló előnyös játékterv értelmében minden egyes sorsjegyet az összes húzásokban (utánfizetés nélkül) játszik, úgy a legnagyobb lehetséges nyeremény 200.000 koronát kitevő csinos vagyont mutat fel. Egy sorsjegy ára csak egy korona, így tehát azé is, melylyel az összes főnyereményeket meglehet útni. — E szerint egy egy húzásra az óriási összeg, jól megolvasott nyolcz krajezár koczkáztatik s megvásárolja az ember egyuttal a reményt, 33334 koronát nyerni. — Egy valószínű és szép számpéldány. Sorsjegyek — ezalatt a szerencse sorsjegy is, mely e tekintélyes számadás alapját képezi, minden sorsjegy elárúsító üzletben kaphatók. A ki szerencsegyermek az vásárol belőlük. Mi azt hisszük meglehet kísérteni.

— A „Hazai“ általános biztosító részvény-társaság a f. évben tartott közgyűlésén elhatározta, hogy az intézet ezéjének mindinkább megfelelhesse, egy millió korona újabbit tőke befizetését, mely összeg ezidő szerint már teljesen be is fizettetett az intézet pénztárába. Többféle alaptalan hírt terjesztettek ezen biztosító társaság jó hírneve ellen a biztosító közönség megtévesztésére, hogy azonban ezen intézet iránt a közönség mégis oly nagy bizalommal viseltetik, annak oka nem más, minthogy a több millió korona alaptőke s azon körülmény, hogy az intézet elnöke maga Kossuth Ferencz, garanciát nyújtanak a biztosító közönségnek, hogy kár esetén méltányos intézettek állanak szemben. A „Hazai“ általános biztosító intézet helyi ügynöksége lapunk kiadóhivatalában van.

— Előkelő nősemeberok roppant türelmetlen éjszákát töltönek most el. S pedig a legmoralisabb okoknál fogva. Lidércznomáshoz hasonló módon nehezedik még a legszegényebbre is az aggodalmas kérdés: Mit vásárolok feleségemnek karácsonyra? Példáink vannak, hogy egy ünnepnaphoz való megjelentetés vigjátéka, nagyon is nagy tragédiai jelenettel végződött. Ezért az elővigyázat- és okosságnak megfontolás nyújtatik. Fülkarika talán? Ilyeneket csak az anyós asszony vásárolhat. Egy órá? Ezt mult évben kapta. Selymet egy ruhára? Igen, ha izlését eltalálná! Ez ideit ugyan. — Egy téli kalapot? Talán azért, hogy a szobaleánynak ajánlódokozza, mint két évvel ezelőtt. Egy ebédlő készletet? No, akkor az embernek nem volna más dolga, mint a pótlásokat előteremteni. Aha, egy szőnyeg! Igen ha a valódi és imitált perzsaik most karácsony előtt megegyeszer oly drágák nem volnának, mint két hónappal később. A sajnálatra méltó férj végre bölcsességének végpontján meg áll s nem talál kitértőt. Ugyan tisztelt uram, ne törje tovább a fejét s engedje át e gondot a sorsnak. Tegye lehetővé kedves nejének, hogy mind a fennt elősorolt kincseket s még többet megkaphasson. Vásároljon neki egy sorsjegyet! Vagy többet is. Természetesen a budapesti poliklinika nagy jótékonyági sorsjegyeiből, melyek által k. nejt azon helyzetbe juttatja, hogy egy és ugyanazon sorsjeggyel 6 főnyereményt 200.000 korona összértékben, szóval kétszáz ezer koronát nyerhet. S mily olcsón szabadul meg gondjától. Hisz' egy sorsjegyet az ára, mely mind a hat huzáson utánfizetés nélkül s mindenütt kapható csak egy korona. Még egyet jegyzünk meg. Ha eme örömteljes ajándék napokon udvarias férjes asszonyok is léteznének — tanácsunk jó, a tisztelt Hölgyeknek sem szolgálhatunk jobbal.

Báli selyem 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes „Henneberg Selyem“ 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vámentesen valamint házhoz szállítva, mintákat pedig postafordultával küldenek.

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés, Svájcba kétszeres levélfelgy ragasztandó.

I R O D A L O M.

A „Magyarország“ hirsolgálatával, elevenségével ma a legjobb lap. Ma, mikor az ország csaknem minden nagyobb városával és azonkívül Bécs-csel. Berlinnel telefon-összeköttetés létesült, a lap technikai előállítása is bámulatosan megváltozott. Minden hír, minden esemény rögtön továbbítottik és a közönségnek nem kell többé várni, míg nagy-sokára értesül a politikai és közgazdasági élet összes fontosabb eseményeiről: a „Magyarország“ mindent összefoglalva, hűséggel, részletességgel hozza már az összes eseményeket és az ország leg-távolabbi részeiben már a reggeli órákban értesíti a közönséget a történetekről.

Azonkívül a „Magyarország“ a legéberebb óra a nemzeti érdekeknek. Megmozgatja a téglenséget, lelket önt a közömbös rétegekbe. Most egy éve egyedül állta a csatát egy [romlott és erőszakos rendszer ellen. És ma is az a célja, hogy a fo-

lyamatban levő politikai átalakulás oly befejezésre jösson, a mely visszaadja a nemzetnek anyagi erőt kimélését, egy tisztultabb kormányzat lehetőségét és az önmagával való rendelkezés minden föltételét.

A „Magyarország“ legtöbb vezércikkét Bartha Miklós, az ország első publicistája írja. Ma nincs senki, a ki a nemzet gondolkozását és az ország igaz érdekeit jobban felismeri és szebben tolmácsolni tudja. Kossuth Ferencz szintén e lap hasábjainak szenteli becses publicistikai működésének legjavát.

A lapnak Holló Lajos orsz. képviselő a főszerkesztője, a ki a lapot nagy akaraterejével megteremtette és lankadatlan kitartásával felvirágoztatta. Felelős szerkesztő dr. Lovászi Márton.

A „Magyarország“ előfizetési ára egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hóra 1 frt 20 kr. Legcélszerűbb az előfizetési pénzeket postautalványon küldeni a „Magyarország“ kiadóhivatalába (Teréz-körút 19.)

A búr háború és a magyarok. Évtizedek óta nem keltett Magyarországon távoli világrész háboruja oly közérdeklődést, mint most az angol-búr mérkőzés. Talán azért is, mert a magyarok és a búrok közt oly sok a rokon vonás. A búr nép is, mint mi, nagyjából földmivelésből él; kevés számu, de bátor, edzett, szabadságszerető, akár a magyar; s függetlenségének a védelméért ép úgy szembe mert szállani egy nagy világhatalommal, mint mi 1848—49-iki szabadságharcunkban. E ritka közérdeklődést bizonyára még növeli a „Budapest“ pol. napilapnak az a törekvése, hogy a dúló háboru jelentősebb mozzanatait képekben is igyekszik bemutatni. Egyáltalán a „Budapest“-nek közművelődési szempontból is egyik nagy érdeme, hogy az eseményeket illusztrációkban is hozza. Képei nemcsak aktuálisak, hanem egyuttal ismeretterjesztők is. S e téren a magyar sajtóban egyedül áll. De más tekintetben is valóban megérdemli a „Budapest“ azt a nagymérvű pártolást, amelyben immár 23 év óta országszerte részesül. Kitűnően szerkesztett, szókimondó, erős nemzeti irányu ujság. Kossuth Ferencz, Kossuth Lajos nagynevű fia és az országos függetlenségi párt vezére rendszerint a „Budapest“ hasábjain mondja el politikai küzdelmeinek eredményét, s jövődöbeli törekvéseit. Hírei frissek és megbízhatók. Tárczarovatában az újabb irodalom majd mindegyik jelesével találkozik az olvasó. Folyvást két érdekesítő regényt közöl egyszerre, amelyek közül az egyik könyvalakban jelenik meg. Említésre méltó, hogy minden vasárnap „Uj-Budapest“ cím alatt humoros mellékletet is csatol a főlaphoz, s e vicczlap talánmegfejtői közt hetenként egy-egy „Jósziv“-sorsjegyet ezenfelül több értékes könyvet sorsol ki; rendes előfizetőinek pedig egy diszes kiállítású naptárt ad ingyen. Aki tehát egy jó, de olcsó áru lapot akar járni s az eseményeket képekben is szeretné szemlélni: az bátran előfizethet a „Budapest“-re, amelynek előfizetési ára egy hónapra 1 frt (2 korona), negyedévre 3 frt (6 korona), félévre 6 frt (12 korona), egész évre pedig 12 frt (24 korona). Mutatványszámokat bárkinek kívánatra ingyen küld a „Budapest“ kiadóhivatala, Budapest, IV., Sarkan-tyás-utca 3. sz. a.

Arany- és ezüstáru-gyár
és verde-intézet

Rubin A. és Fia
Gyár:

VIII, Német utca 9.
Telefon 56—60.

Iroda és elárusítás:

VIII., Eszterházy-utca 20.
Telefon 57—92.

Saját készítményü

sima és mintázott evőkészletek,
tálczák, kelyérkosarak, gyümölcs-
tartók, girandolok, gyertyatartók,
service-ok, toilette-ok, versenydi-
jak, koszorúk, érmek, mindennemű
egyházi tárgyak stb. mindennemű
kivitelben.

NAGYBANI ÁRAK.

Javítások és ujjá-alakítások saját költségen eszközöltetnek.

Utolsó hét!

huzásra érvényes jótékonycélu —
sorsjáték a budapesti poliklinikai
egyesület kórháza javára — sors
jegy ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény á

20.000 kor. stb. ért.

Kívánatra 20%o levonással készpénzb. kifizettetik

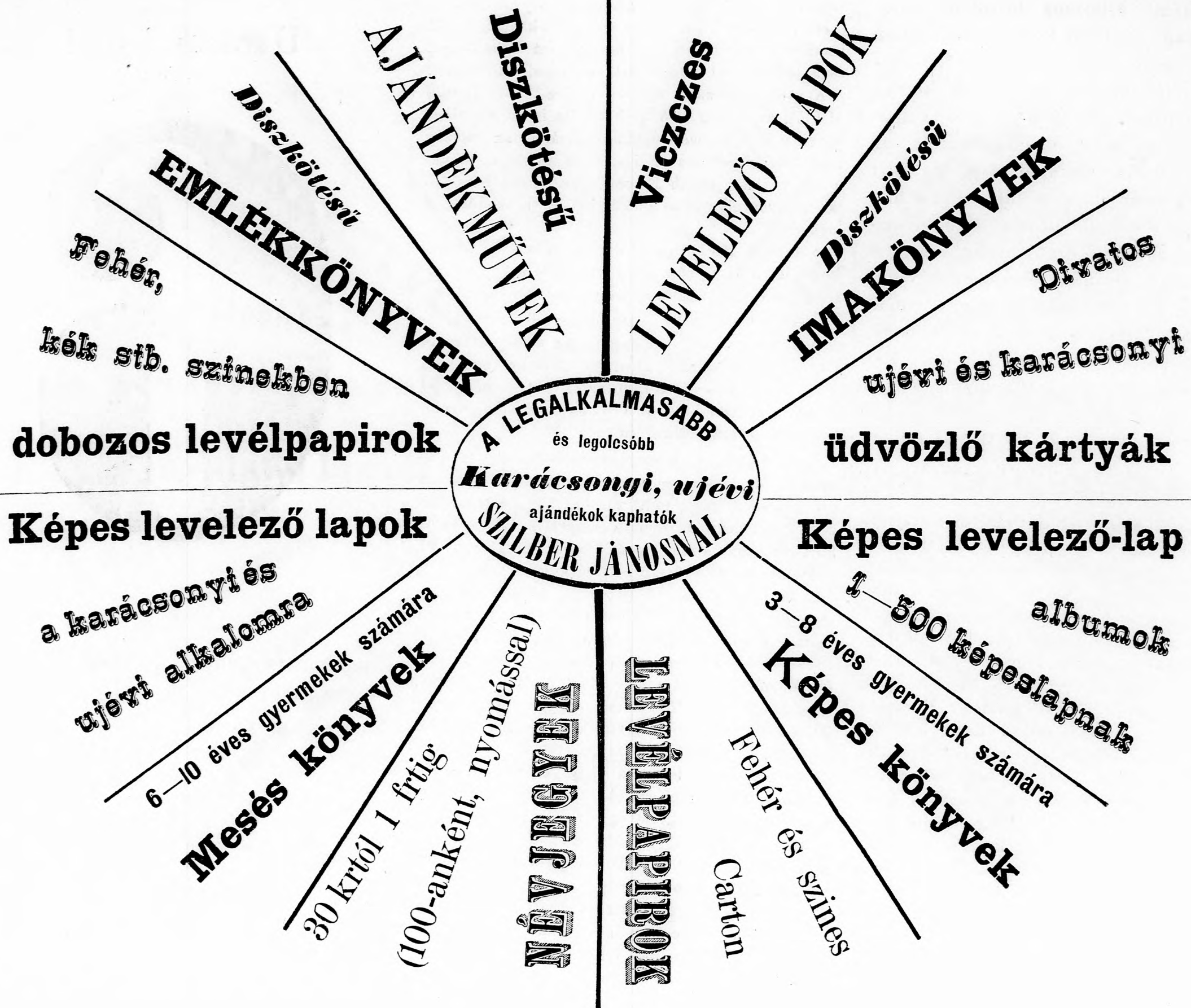
Első huzás

visszavonhatatlanul
már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít:

a jótékonycélu sorsjáték
kezelősége

IV. ker., Kossuth Lajos utca I. sz

Előfizetési felhívás

„Képes Családi Lapok“

szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ olyan szellemben és irányban van szerkesztve, hogy ifju és öreg külön s együttvéve élvezettel olvashatja.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ minden évben négy külön beköthető regényt ad ingyenes mellékletül előfizetőinek.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ borítéka szellemes és szórakoztató csevegések, illetve kérdések és feleletek tárháza és így az előfizetők díjtalanul közölhetik gondolataikat az „Előfizetők postájá“-ban.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ előfizetési ára a „Hölgyek Lapja“ című dívatlappal és a külön beköthető „Regénymelléklet“-tel együtt:

Egész évre	6 frt — kr.
Felévre	3 frt — kr.
Negyedévre	1 frt 50 kr.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ annak, a ki az előfizetési összeget és azonkívül még 80 kr. csomagolási és postaszallítási díjat egyszerre beküldi, elismerésül még külön 4 legújabb regényt küld ingyen és bérmentve.

A „KÉPES CSALÁDI LAPOK“ mutatószámokat ingyen és bérmentve küld mindazoknak, a kik eziránt — legcélszerűbben levelezőlapon — hozzáférnek.

A „Képes Családi Lapok“

kiadóhivatala

Budapest, V., Vadász-utca 14. (Saját házában.)

1895. évi cairoi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon diszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatása a test bármilyen csúszos bántalmi, u. m. köszvény, csúsz, reuma, ischiás, asthma, stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültebb eseteknél is már egyszeri bedörzsülésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér

Főraktárak Budapesten: **Török**

József ur gyógyszer-tárában, Király-utca 12 és **dr. Egger A.** ur gyógyszer-tárában, Váci-körút 17 szám. —

Ugyisint a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA

gyógyszerésznél

S. - A. - Uj hely.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

Ugyisint: **Csongrádon** kapható:

Ungváry József gyógyszer. urnál. **Szen-**

tesen: Gömbös László, ifj. Várady

Lajos, Váradi Lajos és Stammer

László gyógyszerész urnaknál.